

Grunder för transport för barn och elever inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen fr.o.m. 1.3.2021 / KK

VD/208/12.00.01.00/2021

Det finns nödvändiga skäl att uppdatera och modernisera grunderna för beviljande av transport inom verksamhetsområdet för fostran och lärande för att de bättre ska motsvara den nuvarande omvärlden. De ändringar som skett i omvärlden vad gäller undervisningen och fostran förutsätter en del preciseringar i grunderna för beviljande av transport. Grunderna som styr transportförmånen för barn inom småbarnspedagogiken är från år 2009 (undervisningsnämnden 20.10.2009 § 10), och grunderna för skolskjuts inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen är från år 2012 (undervisningsnämnden 18.12.2012 § 6 och § 8).

Med grunderna för transport avses grunderna för fri transport och understöd för transport och ledsagande av barn och elever som deltar i småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen i Vanda. Med hjälp av grunderna fastställs riktlinjerna som kompletterar den lagstadgade rätten till transport.

För närvarande omfattas 26 barn av transport inom småbarnspedagogiken. Förskoleundervisningens transportförmån har beviljats två (2) barn. Skolskjutsförmån i form av resekort för skolelever har beviljats 759 elever, och taxiskjuts har beviljats 535 elever. Av taxiskjutsarna har största delen beviljats av hälsoskäl eller på grund av behov av särskilt stöd. Verksamhetsområdets transportkostnader är cirka 2,4 miljoner euro på årsnivå.

Lagstiftning

I lagen om småbarnspedagogik bestäms inte om rätten för ett barn som deltar i småbarnspedagogiken att få transport till vårdplatsen inom småbarnspedagogiken. Innan reformen av lagen om småbarnspedagogik år 2018 föreskrevs det i den dåvarande gällande lagen att behövlig transport också kan ordnas för ett barn som deltar i småbarnspedagogiken. Motsvarande bestämmelse inkluderades inte i den nya lagen, eftersom det är möjligt att ordna transport utan den nämnda bestämmelsen, och å andra sidan ålägger bestämmelsen inte några förpliktelser för kommunen och skapar inte heller rättigheter för barnet.

I lagen om grundläggande utbildning bestäms om rätten till fri transport till förskoleundervisningen och skolan. Enligt § 6 i lagen om grundläggande utbildning ska undervisningen i kommunen ordnas så att elevernas skolresor med hänsyn till bebyggelsen, skolornas och andra undervisningsplatsers placering samt trafikförbindelserna är så trygga och korta för eleverna som möjligt. Kommunen anvisar läropliktiga en närskola eller en annan lämplig plats där undervisning ordnas.

Enligt § 32 i lagen om grundläggande utbildning har en elev i grundläggande utbildning eller påbyggnadsundervisning som har längre än fem kilometer till skolan rätt till fri transport. En elev i förskoleundervisning som har längre än fem kilometer från hemmet till förskoleundervisningen eller från den i lagen om småbarnspedagogik avsedda småbarnspedagogiken till förskoleundervisningen, har i motsvarande mån rätt till fri transport från hemmet direkt till förskoleundervisningen eller från småbarnspedagogiken till förskoleundervisningen och från förskoleundervisningen till hemmet eller småbarnspedagogiken. En elev i grundläggande utbildning, påbyggnadsundervisning eller förskoleundervisning har rätt till fri transport också när den väg som avses ovan med beaktande av hans eller hennes ålder eller andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig. Ett alternativ till fri transport är ett tillräckligt understöd för transport eller ledsagande.

Elevens dagliga skolresa med väntetider inberäknade får enligt lagen om grundläggande utbildning ta högst två och en halv timme i anspråk. Om eleven när läsåret börjar har fyllt 13 år, får skolresan ta högst tre timmar i anspråk.

Om en elev antas till någon annan skola eller plats för undervisningen än en den som avses i 6 § 2 mom., kan såsom villkor för antagningen ställas att vårdnadshavaren svarar för de kostnader som transporten eller ledsagningen medför. Därutöver, om ett barn som får förskoleundervisning deltar i småbarnspedagogik som ordnas i en annan kommun på det sätt som avses i 6 § 4 mom., har den som ordnar undervisningen rätt att förutsätta att barnets vårdnadshavare svarar för de kostnader som orsakas av transporten eller ledsagandet mellan platsen inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen.

Uppdatering av grunderna för transport

Småbarnspedagogikens grunder för transport

I småbarnspedagogiken utgår man från att barnets vårdnadshavare alltid har ansvar för barnets transport till småbarnspedagogiken. Kommunen eftersträvar att ordna en plats inom småbarnspedagogiken nära dem som anlitar servicen med beaktande av hur bosättningen är förlagd och trafikförbindelserna. Småbarnspedagogikens transportbeslut baserar sig på barnets bästa och barnets behov av småbarnspedagogik.

Vid beviljandet av transport bedöms bland annat vårdnadshavarnas möjlighet att skjutsa barnet. Arbeta eller studier utgör inget reellt hinder för att skjutsa barnet.

Det kan vara för barnets bästa att fortsätta på den förra vårdplatsen inom småbarnspedagogiken, även om hen tillfälligt placeras att bo i ett annat område i Vanda eller i en annan kommun på basis av barnskyddslagen. Om emellertid behovet av transport till småbarnspedagogiken uppstår på grund av barnskyddets tillfälliga placering föreslås det att fri transport till småbarnspedagogiken ordnas för högst tre månader efter att placeringen inletts. Efter detta skulle det eventuella transportbehovets bedömning, ordnande och transportkostnader övergå till den instans som ansvarar för placeringen.

Förskoleundervisningens grunder för transport

Förskoleundervisningens transportbeslut grundar sig på barnets bästa. I förskoleundervisningen utgår man från att barnets vårdnadshavare i första hand har ansvar för barnets transport till förskoleundervisningen. Om resan från hemmet till förskoleundervisningsplatsen för ett barn som deltar i förskoleundervisning uppfyller kriterierna för reseförmån enligt lagen om grundläggande utbildning, ska transporten i första hand ordnas genom att bevilja vårdnadshavaren understöd för transport eller ledsagande. Om kriterierna för reseförmånen i övrigt uppfylls kan transport ordnas för ett barn i förskoleundervisningen som inte deltar i småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisningen.

Det kan vara för barnets bästa att fortsätta på den förra förskoleundervisningsplatsen, även om hen tillfälligt placeras att bo i ett annat område i Vanda eller i en annan kommun på basis av barnskyddslagen. Om emellertid behovet av transport till förskoleundervisningen uppstår på grund av barnskyddets tillfälliga placering, föreslås det att fri transport till förskoleundervisningen ordnas för högst tre månader efter att placeringen inletts. Efter detta övergår det eventuella transportbehovets bedömning, ordnande och transportkostnader till den instans som ansvarar för placeringen.

Grunder för skolskjuts

Skolskjuts ordnas till skolan från den hemadress som antecknats i befolkningsdatasystemet och från skolan till hemmet. Skolskjuts ordnas i första hand med allmänna kollektivtrafikmedel. För elever berättigade till skolskjuts som deltar i morgon- och eftermiddagsverksamhet anvisad av staden, ordnas skolskjuts från hemadressen till morgonverksamheten och från eftermiddagsverksamheten till hemmet, eller alternativt från skolan till eftermiddagsverksamheten.

Med skolresa avses den kortaste allmänna vägen för fotgängare och vägens längd mäts från ingången till elevens hem till skolfastighetens ingång. Om skolfastigheten har många ingångar, mäter man från den ingång som ligger närmast elevens hem. När elevens skolresa mäts beräknas skolresan börja från ingången till elevens hem (ingången till den fastighet som är närmast skolan).

I huvudsak har man gjort preciseringar i grunderna för skolskjuts men också sådana korrigeringar som är nödvändiga på grund av ändringarna som gjorts i strukturerna för ordnandet av undervisningen.

Det föreslås att det för elever i årskurs 1–6 med beslut om särskilt stöd ordnas fri transport med kollektiva trafikmedel då skolresan är över tre (3) kilometer. Tidigare har förmånen beviljats elever med särskilt stöd i årskurs 1–2. Det uppskattas att cirka 20 nya elever kommer att omfattas av skolreseförmånen. Ändringen syftar till att stödja skolgången för de elever som får särskilt stöd och minska på administrationen vad beträffar skrivandet av utlåtanden.

Enligt de gällande grunderna har skolskjuts i många fall ordnats genom förordnande av skolans elevvårdsgrupp. Elevvården har i och med den nya elevvårdslagen ordnats på annat sätt och elevvårdsgrupper verkar inte längre vid skolorna. Förordnandet av en elevvårdsgrupp i fråga om skolskjutsärenden ersätts i regel av förordnandet av skolans rektor eller skolpsykolog.

För att kunna bevilja skolreseförmån krävs ett utlåtande i de flesta fall. Tidigare har beviljandet av förmånen krävt ett utlåtande av läkare eller psykolog. I fortsättningen kunde det också vara möjligt för någon annan yrkesutbildad person inom hälsovården att ge ett utlåtande. Dessutom kunde man ordna kortvarig transport (högst 2 månader) för elever som nyligen kommit till landet genom ett utlåtande av en områdeskoordinator. Beslutsfattaren överväger utifrån utlåtanden och förordnanden av sakkunniga om skolreseförmån ska beviljas och skolskjuts ordnas med kollektiva trafikmedel eller som taxiskjuts.

I grunderna för skolskjuts har man fastställt riktlinjer som gäller särskilda elevgrupper. Enligt de gällande grunderna kunde taxiskjuts ordnas för elever inom undervisningen enligt verksamhetsområde och autismundervisningen fram tills den grundläggande utbildningen avslutas. I fortsättningen utses inga särskilda elevgrupper utan man bedömer skolskjutsbehovets varaktighet. För elevgrupper inom träningsundervisningen, undervisningen enligt verksamhetsområde och autismundervisningen används i fortsättningen den allmänna benämningen elever inom undervisningen för funktionshindrade.

Enligt gällande grunder har en elev som går i sekundär skola beviljats skolskjuts med kollektiva trafikmedel om skolresan är över fem (5) km lång både till närskolan och den sekundära skolan. Skolskjuts till den sekundära skolan har ordnats som taxiskjuts om eleven på basis av ett läkar- eller psykologutlåtande haft rätt till taxiskjuts också till närskolan. Det föreslås att en ändring införs i reseförmånen för en elev som går i sekundär skola. Då eleven går i en annan skola än den angivna närskolan ordnas fri transport endast till den betonade undervisningen och endast när grunderna för skolskjuts till närskolan uppfylls.

Taxiskjuts kan ordnas också enbart för en del av skolresan. Eleverna hämtas inte från ingången till hemmet i alla fall, utan det kan också bestämmas att de ska gå en del av resan till fots, t.ex. till avhämtningsplatsen för taxin.

Som hjälp för bedömningen av skolvägen kan man också använda en riksomfattande applikation, t.ex. Koululiitu.

Det kan vara för elevens bästa att fortsätta i den förra skolan, även om hen tillfälligt placeras att bo i ett annat område i Vanda eller i en annan kommun på basis av barnskyddslagen. Om emellertid behovet av skolskjuts uppstår på grund av barnskyddets tillfälliga placering föreslås det att skolskjuts ordnas för högst tre månader efter att placeringen inletts. Efter detta övergår det eventuella transportbehovets bedömning, ordnande och transportkostnader till den instans som ansvarar för placeringen.

Konsekvensbedömning

Den påverkan ändringarna i grunderna för transport inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen har är relativt liten.

Ändringarna i grunderna för transport inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen är i huvudsak terminologiska uppdateringar, och klargörande och förtydligande av grunderna för beviljande av transportförmån.

En elev som ansökt till en annan skola än närskolan skulle i fortsättningen ha rätt till skolskjutsförmån endast då det är fråga om deltagande i betonad undervisning. Vårdnadshavarna till en elev som ansökt till en sekundär skola av annan orsak bör i fortsättningen ta hand om de kostnader som uppstår till följd av elevens skolresor.

Det föreslås att det för elever i årskurs 1–6 med beslut om särskilt stöd ordnas fri transport med kollektiva trafikmedel då skolresan överstiger tre (3) kilometer. Tidigare beviljades förmånen elever med särskilt stöd i årskurs 1–2. I och med den föreslagna ändringen förbättras möjligheterna att stödja skolgången för de elever som får särskilt stöd. Det är också möjligt att behovet av taxiskjuts för gruppen i fråga minskar då det blir lättare att få ett elevreskort.

Syftet med ändringarna i praxisen gällande förordnanden och utlåtanden som anknyter till processen med beviljande av taxiskjuts, är att göra processerna smidigare och minska administrationen.

Införandet av applikationen Koululiitu som hjälp i bedömningen av vägens farlighet kan inverka på antalet transporter som ordnas på basis av vägens farlighet.

I fråga om alla tre målgruppers transporter föreslås det att transporterna för tillfälligt placerade barn och elever i enlighet med barnskyddslagen ordnas för tre (3) månader efter att placeringen inletts. Efter detta övergår det eventuella transportbehovets bedömning, ordnande och transportkostnader till den instans som ansvarar för placeringen (barnskyddet).

Sammanfattning

Utöver de tidigare nämnda ändringarna har man i grunderna för transport också gjort sådana tekniska och terminologiska ändringar och preciseringar som ansetts vara nödvändiga.

Vidare konstateras att ett utlåtande av läkare, psykolog eller sakkunnig inom hälsovården eller någon annan sakkunnig inte entydigt berättigar till transportförmån. Den som fattat transportbeslutet

vanda

öväger beviljande av fri transport på basis av utlåtandena.

Enligt 4 kap. 2 § 2 punkten i förvaltningsstadgan fattar den biträdande stadsdirektören beslut om skolresebidrag och rätt till avgiftsfri skolskjuts för elever i grundskolan, förskoleundervisningen och den förberedande undervisningen för 6-åringar, och enligt 3 punkten om avgiftsfria skolskjutsar och skolresebidrag inom småbarnspedagogiken.

Enligt 10 kap. 6 § 12 punkten i förvaltningsstadgan beslutar nämnden för fostran och lärande om grunderna för skolskjutsar och skolreseunderstöd för grund- och förskoleelever, samt om grunderna för skjutsar för barn i småbarnspedagogiken.

Undervisningsnämnden

18.1.2021 § 8 Biträdande

stadsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar att

- a) följande grunder följs då transporter inom småbarnspedagogiken ordnas:
1. Transport kan ordnas för ett barn som behöver stöd för utveckling och lärande, när det är för barnets bästa att delta i småbarnspedagogiken, och om barnets vårdnadshavare har ett motiverat skäl att inte kunna skjutsa barnet till den plats inom småbarnspedagogiken som anvisats barnet.
 2. Transportbeslutet fattas i regel i ena riktningen för att säkerställa kontakten mellan vårdnadshavarna och småbarnspedagogiken.
 3. Enligt barnskyddslagen ska det för ett barn som tillfälligt placerats utom hemmet ordnas fri transport till småbarnspedagogiken för högst tre (3) månader.
 4. Beviljandet av transport är behovsprövat. I samband med bedömningen av transportbehovet och som motivering för beslutet tas det hänsyn till om:
 - a. det är över 2 kilometer från barnets hem till platsen inom småbarnspedagogik som anvisats barnet;
 - b. det inte finns rimliga kollektivtrafikförbindelser från barnets hem till platsen inom småbarnspedagogik som anvisats barnet;
 - c. vårdnadshavarna inte har möjlighet att skjutsa barnet eller ledsaga barnet;
 - d. barnet har ett sakkunnigutlåtande som talar för transport; eller
 - e. familjens helhetssituation rimligtvis inte möjliggör transport av barnet.
- b) följande grunder följs då transporter inom förskoleundervisningen ordnas:
1. Ett barn som deltar i förskoleundervisning eller undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen i samband med förskoleundervisningen (härefter ett barn som deltar i förskoleundervisningen) har rätt till fri transport endast till en förskoleundervisningsplats eller plats för förberedande undervisning (härefter förskoleundervisningsplats) enligt det elevantagningsområde som baserar sig på barnets bostadsadress. Fri transport kan ordnas endast från den adress som antecknats för barnet i befolkningsdatasystemet.
 2. Fri transport ordnas för ett barn som deltar i förskoleundervisningen, om resan från hemmet till förskoleundervisningsplatsen är över fem (5) kilometer.
 3. Transport till förskoleundervisningen ordnas i första hand på så sätt att vårdnadshavaren till barnet som deltar i förskoleundervisningen får reseunderstöd för resans kostnader enligt de förmånligaste avgifterna inom kollektivtrafiken. Om det krävs att egen bil används för att skjutsa eleven kan en maximal ersättning för

användning av egen bil i enlighet med skatteförvaltningens anvisningar betalas som ledsagningsbidrag, dock inte mer än vad elevens taxiskjuts arrangerad av staden skulle kosta. Ersättningen betalas till vårdnadshavaren i efterskott enligt genomförda förskoledagar och resor.

Vårdnadshavaren förbinder sig att ta hand om transporten av barnet under hela läsåret.

4. Taxiskjuts kan ordnas utgående från läkar-, psykolog- eller annat sakkunnigutlåtande och endast för den tid då vårdnadshavaren reellt är förhindrad att skjutsa sitt barn. Den som fattar beslutet ska i transportbeslutet beakta ovan nämnda utlåtande.
5. Enligt barnskyddslagen ska det för ett barn som tillfälligt placerats utom hemmet ordnas fri transport till förskoleundervisningen för högst tre (3) månader.

c) följande grunder följs då skolskjuts ordnas:

1. Rätt till fri transport gäller endast till en i 6 § i lagen om grundläggande utbildning avsedd närskola eller en annan av kommunen anvisad undervisningsplats. Fri transport ordnas från elevens adress som antecknats i befolkningsdatasystemet, utifrån vilken en närskola anvisats eleven. Om barnet deltar i betnad undervisning någon annanstans än i närskolan kan skolskjuts beviljas om grunderna för skolskjuts också uppfylldes till elevens närskola.
2. För elever berättigade till skolskjuts som deltar i morgon- och eftermiddagsverksamhet anvisad av staden, ordnas skolskjuts från hemadressen till morgonverksamheten och från eftermiddagsverksamheten till hemmet, eller alternativt från skolan till eftermiddagsverksamheten.
3. Skolskjutsen ordnas i första hand med allmänna kollektivtrafikmedel. Från och med årskurs 2 kan skolskjuts ordnas också med kollektivtrafik och förbindelser med omstigning.
4. För elever i årskurs 1–6 med beslut om särskilt stöd ordnas fri transport med kollektiva trafikmedel då skolresan är över tre (3) kilometer.
5. För elever under 10 år som deltar i den förberedande undervisningen ordnas fri transport om skolresan är över tre (3) kilometer, och för elever som är 10 år och äldre om resan är över fem (5) kilometer.
6. Transport för elever i den förberedande undervisningen kan ordnas utgående från utlåtande av en områdeskoordinator för resor som underskrider kilometergränserna för sex (6) månader när eleven börjat skolan efter att ha kommit till Finland.
7. Transport med kollektiva trafikmedel kan ordnas på grund av hälsoskäl för skolresor som underskrider de kilometergränser som nämnden godkänt utgående från utlåtande av läkare, psykolog eller annan yrkesutbildad person inom hälsovården.
8. Enligt barnskyddslagen ska det för ett barn som tillfälligt placerats utom hemmet ordnas fri skolskjuts till småbarnspedagogiken för högst tre månader. Skolskjuts ordnas i första hand med allmänna kollektivtrafikmedel.
9. Skolskjutsen kan ordnas som taxiskjuts om elevens hälsotillstånd kräver det. Motiveringen för behovet av taxiskjuts ska framgå i ett utlåtande av läkare, psykolog eller annan yrkesutbildad person inom hälsovården. Genom detta förfarande kan taxiskjuts ordnas för ett läsår. Nästa läsår bedömer skolan hur grunderna för taxiskjuts uppfylls. Efter det ska ett motsvarande utlåtande om behovet av taxiskjuts lämnas in på nytt. Taxiskjuts kan beviljas också för en längre tid än två år om elevens behov av transport är varaktigt. Genom ett utlåtande av en områdeskoordinator kan taxiskjuts beviljas för högst två månader för elever som nyligen kommit till landet.

10. För en elev inom undervisningen för funktionshindrade ordnas utöver transport till skolan också studiebesöksresor till fortsatta studieplatser, resor under praoperioden samt skolresor som beror på byte av vård- eller undervisningsplats på det sätt som ordnandet av elevens dagliga skolskjutsar kräver.
 11. Taxiskjuts ordnas utgående från ett läkarutlåtande också för elever som studerar vid en annan skola än en sådan närskola i Vanda som avses i 6 § i lagen om grundläggande utbildning eller annan undervisningsplats som kommunen anvisat, och som till följd av en olycka eller skada är tillfälligt oförmögna att gå till skolan eller använda kollektivtrafik för sina skolresor.
 12. Under den tid beslutet om taxiskjuts gäller har eleven rätt att övergå till att använda kollektivtrafik i stället för taxi också under resor som underskrider de normala kilometergränserna i enlighet med dessa grunder för transport, utom i situationer där transport beviljats på basis av vägens farlighet.
 13. Ett alternativ till fri transport är att vårdnadshavaren ledsagar eleven till skolan och att ett ledsagningsbidrag betalas ut till vårdnadshavaren. Ledagningsbidraget motsvarar priset för en periodbiljett för skolelever. Om det krävs att egen bil används för att skjutsa eleven kan en maximal ersättning för användning av egen bil i enlighet med skatteförvaltningens anvisningar betalas som ledsagningsbidrag, dock inte mer än vad elevens taxiskjuts arrangerad av staden skulle kosta. Ersättningen betalas till vårdnadshavaren i efterskott enligt genomförda skoldagar och resor. Vårdnadshavaren förbinder sig att ta hand om transporten av barnet under hela läsåret.
 14. Vid bedömning av skolvägens farlighet anses vägen inte vara farlig ifall hastighetsbegränsningen är högst 50 km/h. Om hastighetsbegränsningen är över 50 km/h, anses vägen inte vara farlig ifall det finns en separat led för gång- och cykeltrafik eller en bred vägren. Det anses inte farligt att gå över vägen om det finns markerade övergångsställen eller trafikljus, och om hastighetsbegränsningen är högst 50 km/h. På bedömningen av skolvägens farlighet inverkar utöver vägens geometri, också sikten samt elevens ålder.
 15. Under arbetslivsorienteringen, dvs. prao-perioderna, ordnas fri transport till arbetsplatserna om grunderna för beviljande av transport uppfylls i fråga om resans längd. Fri transport beviljas också till regionkommunerna samt Tusby, Sibbo, Kervo och Nurmijärvi. Fri transport beviljas inte till andra kommuner.
- d) grunderna för transport i enlighet med detta beslut träder i kraft från och med 1.3.2021, dock så att ansökningarna om transport som gäller läsåret och verksamhetsåret 2020–2021 behandlas enligt tidigare grunder (undervisningsnämnden 20.10.2009 § 10 och undervisningsnämnden 18.12.2012 § 6 och § 8);
- e) genom detta beslut upphävs undervisningsnämndens tidigare beslut 20.10.2009 § 10, 18.12.2012 § 6 och 18.12.2012 § 8.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

Uppdatering av grunderna för transport, presentation av ändringarna

Handling: Uppdatering av grunderna för transport, presentationen av ändringarna har sparats på nämndens extranät

Verkställighet Beredning och juridiska ärenden
- utdrag småbarnspedagogiken, grundläggande utbildningen, utbildningen på andra stadiet, det svenskspråkiga serviceområdet, enheten för elevhälsa

Anvisningar för sökande av ändring: Begäran om

omprövning för undervisningsnämnden (nämnden för fostran och lärande)

Närmare information:

Katri Kalske, 040 620 5080 och Pirkko Nurmi, 050 312 1592, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi